

פרד"ס כינור דוד

מס' 70

ע"ש דוד שלמה בן רינה ז"ל
ראש-הכולל הרב אורי פולק שליט"א

פרשת נח- פשט מפי הרב

"ויאמר אלוקים לנח: קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם והנני משחיתם את הארץ" (בראשית ו' פס' יג')

רש"י: כי מלאה הארץ חמס, לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל. עיקר שפתי חכמים: מקשה, והרי רש"י הקודם כותב: קץ כל בשר- כל מקום שאתה מוצא זנות ועבודת אלילים אנדרלמוסא (דהיינו מגפה) באה לעולם והורגת טובים ורעים כי בשעה שהמלאך המוות משחית אינו מבדיל בין צדיק לרשע. וא"כ רואים אנו שטעם שבא מבול לעולם בגלל עוון עריות כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ וגם הבהמות השחיתו. ברגע שהאדם מקלקל גם הבהמות שאין להם בחירה מקלקלות כיוון שהכל תלוי באדם שהוא נזר הבריאה.

מתרץ: ונראה כי בשביל הזנות נגזר המבול. מכל מקום אי לאו גזל- לא נחתם עוד גזר דינם. דהיה מועיל תשובה, ומגזל לבד לא נחתם הדין על הטובים. ג"כ כי אם היה משלם לרע כרשעתו. אבל כיוון שהיה ג"כ עריות נידונו ג"כ הטובים. ובזה מתיישב ג"כ שפעמים שרואים שנידונים טובים ורעים יחד ופעמים ראינו שנותן לאיש חסיד כמפעלו ולרשע רע כרשעתו, שהגזל לבד נידונים רק הרשעים ובתוספת עריות נידונים ג"כ הטובים.

ואולי יש דרך להוכיח שב' הדברים גרמו מעונשם שנידונו במבול רותח כיוון שקלקלו ברותחין נידונו ברותחין. וחמס בגמ' גהינם (108) שהוא רותח כמ"ש בעל הטורים. וכן הזרע רותח כמ"ש בדברי האר"י. כ"כ מצינו ב' הסברים בחטא אדה"ר מה פירוש עץ הדעת. האם כפשוטו או שמדבר על עוון התשמיש שציווה הקב"ה שיקיימו מצוותם בער"ש שעונת ת"ח מער"ש לער"ש והם הקדימו מבעוד יום וזה פירוש עוון עץ הדעת. כיוון שהאדם הוא עץ השדה וטיפת הזרע יורדת מהדעת ואדם ידע את חוה אשתו והתשמיש נקרא בלשון אכילה אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי אוון, א"כ ה' ציווה את האדם לא לשמש בדעת עד הלילה, והאשה הוסיפה ואמרה שאסור ג"כ נגיעה ולא רק תשמיש. לכן הנחש דחף אותה על האיש שהוא העץ וראתה שלא קרה לה כלום ולכן אמר לה מותר ג"כ עצם התשמיש. אפשר להוכיח מעצם התיקון שהאדם עשה כאשר פרש מאשתו 130 שנה וישב בתענית כנזכר בעירובין כנגד העץ, שפירושו אכילה כפשוטו התענה וכנגד ששימש עם חוה פרש ממנה וא"כ תמיד אפשר ללמוד ע"י התיקון את עצם החטא.

וכדי להבין כמה עוון הגזל חמור האריך בזה ר' נחמן מברסלב בספר ליקוטי מוהר"ן תורה ס"ט וכתב שג' דברים באים לאדם קודם ביאתו לעולם. (א) מי תהיה אשתו. (ב) כמה ממון תביא לו בחייו. (ג) וכמה ילדים תלד בחייה. והמשיל זאת לעץ כי האדם עץ השדה. **שגזע** העץ זו האשה. **הענפים** זה הממון. **והפירות** זה הילדים. וברגע שאדם גוזל ממון חברו דהיינו הענפים, גוזל ג"כ הפירות שהם הילדים. לכן כתוב (גמ' בב"ק ק"ט) שכל הגוזל ממון חברו כאילו גוזל ממנו נפש בניו ובנותיו. וכוונת הדברים לדוגמא הובטח לו שאשה זו תביא לו ג' ענפים, שכל ענף 1000 ש"ח ובכל ענף ב' פירות. דהיינו 2 ילדים. ביחד 6 ילדים. ובא אדם וגזל ממנו 1000 ש"ח דהיינו ענף אחד גזל 2 בנים שאם באו לעולם ימותו ואם לאו- לא יבואו עד שיחזיר את הגזלה. ואם רוצה לתקן העוון ואינו מוצא הנגזל, יכול לעסוק בצדקה ובצורכי הרבים.

בברכת שבת שלום
הרב אורי פולק שליט"א

למני השבת:

רמז - בעל הטורים

א. אלה תולדות נח. ד' דסמיכי, אלה תולדות השמים, אלה תולדות נח, אלה תולדות שם, אלה תולדות יעקב. בכולן פסל שלפניו אלה תולדות השמים פסל תהו ובהו. אלה תולדות נח פסל דורות שלפניו. אלה תולדות שם פסל בני חם ובני יפת. אלה תולדות יעקב פסל עשו ואלופיו:

ב. נח נח וגו'. ג"פ כתיב נח בפסוק, שראה ג' עולמות. ד"א שהיה משלשה, שכל אחד הציל ג' בזכותו. נח הציל ג' בניו שהם שם וחס ויפת. דניאל הציל חנניה מישאל ועזריה בחלום. איוב הציל שלושה רעיו אליפז התימני ובלדד השוחי וצופר הנעמתני. ד"א נח לשמים נח לבריות נח לעליונים נח לתחתונים נח בעוה"ז נח בעוה"ב:

ג. תמים היה. ה"ה עולה למנין כ' (20), לומר שהיה תמים בכל כ' דורות שמאדם עד אברהם אבל משבא אברהם לא נחשב תמים:

ד. את האלוקים התהלך נח. ס"ת חכם וזה שנאמר ולוקח נפשות חכם:

ה. ותמלא הארץ. ב' דסמיכי הכא, ואידך ותמלא הארץ אותה שהארץ עצמה היתה מלאה מהם שהיו יולדות בשדה ששה בכרס אחד והיו נבלעים תחת הקרקע ואח"כ מבצבים ועולים, וה"נ הארץ עצמה הייתה מלאה חמס שהיה מפקיד כיסו אצל חברו ואפרסמון עמו והיה הנפקד מניח הכיס עם האפרסמון תחת הקרקע עם אוצרותיו והמפקיד בא בלילה ומריח האפרסמון ולוקח הכל:

ו. חמס (108). בגימ' גיהנם (108). מלמד שברותחין נדונו:

ז. ויאמר אלוקים לנח קץ כל בשר. רמז לו לימי המבול שהם כמניין קץ מ"ם יום של מטר וק"ן של תגבורת:

ח. כי מלאה הארץ חמס מפניהם (737). בגי' גלוי עריות (737 עם שני המילים):

ט. והנני. ג' במסורת. והנני משחיתם\ והנני אומר לבנות בית בשילה. והנני מקוששת שנים עצים. אמר הקב"ה אני אמרתי לבנות שיהיה עולם בנוי וקלקלו מעשיהם. והנני משחיתם, והנני מקוששת לומר לך שלא נשאר שום אילן עומד אלא כולם נתלשו:

י. משחיתם (798). בגי' היא שלשה טפחים (798):

יא. משחיתם את הארץ. ר"ת מאה לומר לך שהשחית קומתן שהייתה גבוהה מאה אמה:

יב. וזה אשר תעשה. ב' דסמיכי. הכא ואידך וזה אשר תעשה על המזבח לומר כשם שהמזבח מכפר כך אתה צריך לבנות מזבח לכפר עליו כשתצא:

יג. צהר (295). בגי' לאור האבן (295):

יד. ושלשים. ב' במסורה. הכא, ואידך ושלשים יסעו רמז למ"ד שהדגלים נסעו כתיבה מרובעת ד"א שבזכות הדגלים נצולו:

טו. תעשה ואני. סמך ואני לתעשה לומר שאני אסייעך בעשייתה, שאלמלא כן לא היה יכול לעשות אותה:

טז. להחיות אתך זכר ונקבה מהעוף למינהו. רמז לו שהעוף ישכון אצלו וזש"ה וישלח את היונה מאתו מלמד שהיתה שכונה אצלו:

יז. להחיות איתך (890). בגי' לא טריפה ולא מחוסר אבר (890 עם הכולל):

יח. ולהם. ג' במס' הכא, וגבי יוסף ולהם לבדם, ולהם ולגמליהם אין מספר. כמו גבי יוסף שאכל הוא לבדו והמצרים לבדם כך נח ובניו והחיות והבהמות כל א' לבדו לכל א' מאכלו וזהו הוא ולהם ולגמליהם שהכניס זמורות לפילים ומאכל לגמלים וכן לכל מין ומין:

יט. היקום אשר עשיתי (1452). בגימ' לא חיים לתחיית המתים (1452):

כ. היקום. ג' במס' ומחיתי את כל היקום, וימח את כל היקום ואת כל היקום אשר ברגליהם. לומר כשם שחטאו דור המבול מפני רוב טובה ועושר שהיה להם כך קרח מרוב עושר שהיה לו השתרר וחסא:

כא. לשבעת הימים (907). בגימ' לימי אבל מתושלח (907):

כב. בשבעה עשר יום לחדש. וזה יבלו בטוב ימיהם במניין טוב לחודש ירד המבול:

כג. וארבות השמים (1011 עם הכולל). בגי' שלקח שני כוכבים מכימה (1011):

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים הה"ד (משלי י) כעבור סופה ואין רשע וצדיק יסוד עולם כעבור סופה ואין רשע זה דור המבול וצדיק יסוד עולם זה נח (שם יב) הפוך רשעים ואינם ובית צדיקים יעמוד הפוך רשעים ואינם זה דור המבול ובית צדיקים יעמוד זה נח הה"ד אלה תולדות נח ד"א אלה תולדות נח כתיב (שם יד) בית רשעים ישמד ואהל ישרים יפריח בית רשעים ישמד זה דור המבול ואהל ישרים יפריח זה נח:

ד"א אלה תולדות נח כתיב (שם כד) קל הוא על פני המים תקולל חלקתם בארץ לא יפנה דרך כרמים קל הוא על פני המים גזרה שנגזרה עליהם שיאבדו במים תקולל חלקתם בארץ כלומר מי שפרע מדור המבול כל כך למה לא יפנה דרך כרמים שלא היתה כוונתן אלא למטעת כרמים אבל נח לא היתה כוונתו אלא להפרות ולהרבות בעולם ולהעמיד בנים שנאמר אלה תולדות נח:

אלה א"ר אבהו בכל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים ואלה מוסיף על הראשונים כאן שנאמר אלה פסל את הראשונים דור המבול:

אלה תולדות נח נח אתמהא לא הוה צריך קרא למימר אלא אלה תולדות נח שם אלא נייחא לו נייחא לעולם נייחא לאבות נייחא לבנים נייחא לעליונים נייחא לתחתונים נייחא בעוה"ז נייחא לעולם הבא:

איש כל מקום שנאמר איש צדיק ומומחה שכל ק"ך שנה היה נח נוטע ארזים וקוצץ אמרו למה כדין אמר להון כך אמר מאריה דעלמא דהוא מייתי מבולא על עלמא א"ל אין איתי מבולא לא אתי אלא על ביתיה דההוא גברא כיון שמת מתושלח אמרו ליה הא לא אתי מבולא אלא על ביתיה דההוא גברא הה"ד (איוב יב) לפיד בוז לעשתות שאנן נכון למועדי רגל א"ר אבא בר כהנא כרוז אחד עמד לי בדור המבול זה נח תמן אמרין כרוז ליה לפיד ליה בוז שהיו מבזים עליו וקרו ליה ביזיא סבא לעשתות שאנן שהיו קשים כעשתות נכון למועדי רגל שהיו מוכנים לשני שברים לשבר מלמעלה ולשבר מלמטה:

תמים היה בדורותיו בר חטייא אמר כל מי שנאמר בו תמים השלים שניו למדת שבוע היה אמר רבי יוחנן כל מי שנאמר בו היה מתחלתו ועד סופו הוא צדיק התיבון ליה והכתיב אחד היה אברהם וירש את הארץ מעתה הוא תחלתו והוא סופו אמר להון אף היא לא תברא דהא רבי לוי בשם ריש לקיש אמר בן ג' שנים הכיר אברהם את בוראו וכו' ר' חנינא ור' יוחנן תרוויהון אמרין בן ארבעים וח' שנה הכיר אברהם את בוראו ומה אני מקיים היה שהיה מתוקן להדריך כל העולם כולו בתשובה הן האדם היה מתוקן למיתה נחש היה מתוקן לפורענות קין היה מתוקן לגלות איוב היה מתוקן ליסורין נח היה מתוקן לגס משה היה מתוקן לגואל מרדכי היה מתוקן לגאולה רבי לוי ורבנן ר' לוי אמר כל מי שנאמר בו היה ראה עולם חדש אמר ר' שמואל חמשה הן נח אתמול (איוב יד) אבנים שחקו מים דאמר רבי לוי בשם רבי יוחנן אפילו איצטרובלין של רחים נמחה במים והכא את אמר ויהיו בני נח היוצאים מן התיבה אתמהא אלא ראה עולם חדש יוסף (תהלים קה) ענו בכבל רגלו ועכשיו (בראשית מב) ויוסף הוא השליט אלא שראה עולם חדש משה אתמול בורח מפני פרעה ועכשיו הוא משקעו בים אלא שראה עולם חדש איוב אתמול (איוב יז) ישפוך לארץ מררתי ועכשיו (שם מב) ויוסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה אלא שראה עולם חדש מרדכי אתמול היה מתוקן לצליבה ועכשיו הוא צולב את צולביו אלא שראה עולם חדש רבנן אמרין כל מי שנאמר בו היה זן ומפרנס נח זן ופירנס כל י"ב חודש שנאמר ואתה קח לך וגו' יוסף (בראשית מ) ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו משה זן ופירנס את ישראל ארבעים שנה במדבר איוב (איוב לא) ואוכל פתי לבדי שמא לא אכל יתום ממנה אתמהא מרדכי זן ופירנס אמר רבי יודן פעם אחת חזר על כל המניקות ולא מצא לאסתר לאלתר מניקה והיה מניקה הוא רבי ברכיה ורבי אבהו בשם רבי אליעזר בא לו חלב והיה מניקה כד דרש ר' אבהו בציבורא גחון ציבורא לקליה אמר להון ולא מתניתא היא רבי שמעון בן אלעזר אומר חלב הזכר טהור:

ואברכה מברכיך א"ר ירמיה החמיר הקדוש ברוך הוא בכבודו של צדיק יותר מכבודו בכבודו כתיב (שמואל א ב) כי מכבדי אכבד ובזי יקלו ע"י אחרים ובכבודו של צדיק כתיב ואברכה מברכיך ומקללך אאור אנא תניא אלו ברכות שאדם שוחה בהם באבות תחלה וסוף מודים תחלה וסוף והשוחה על כל ברכה וברכה מלמדין אותו שלא לשוח רבי יצחק בר נחמן בשם רבי יהושע בן לוי אמר כהן גדול תחלת כל ברכה שוחה והמלך בתחלת כל ברכה וסוף כל ברכה שוחה רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי אמר המלך משהיה כורע לא היה נזקף עד שהיה גומר כל תפלתו הה"ד (מלכים א ח) ויהי ככלות שלמה להתפלל אל ה' את כל התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח ה' מכרוע על ברכיו וכפיו פרושות השמים ואיזו כריעה ואיזו בריכה רבי חייא רבה הראה כריעה לפני רבי ונפסח ונתרפא ובר סיסי הראה בריכה לפני רבי ונפסח ולא נתרפא ונברכו בך הגשמים בזכותך הטללים בזכותך הה"ד (אסתר ב) ויודע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה וגו' זה מהול וזה ערל וחס עליו אתמהא ר"י ור"נ ר"י אומר (תהלים קיט) מזקנים אתבונן כי פקודיך נצרתי אמר יעקב בירך את פרעה שנאמר (בראשית מז) ויברך יעקב את פרעה יוסף גילה לו דניאל גילה לנבוכדנצר אף אני כן (אסתר ב) ויגד לאסתר המלכה ור' נחמיה אמר אמר הקב"ה לאברהם אבינו ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך אין תימר דלהוי עתירין הרי עתירין אנון מיין אלא לשאלה כשהן נכנסין לצרה הם נשאלים לנו ואנו מגלין להם:

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וגו' ולוט טפל לו ואברם בן שבעים וחמש שנים הה"ד (שם) ויהי אומן את הדסה היא אסתר רב אמר בת מ' היתה ושמואל אמר בת שמונים שנה רבנן אמרי בת שבעים וחמשה רבי ברכיה בשם רבנן דתמן אמר אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם אתה יצאת מבית אביך בן שבעים וחמשה שנים חייך אף גואל שאני מעמיד ממך יהיה בן שבעים וחמישה שנים כמנין הדסה:

"אלה תולדות נח. נח איש צדיק תמים היה בדורותיו. את האלוקים התהלך נח" (פרק ו' פס' א')

ידוע שכל מי ששומר בריתו נקרא צדיק, כמו יוסף הצדיק ששמר בריתו. והיות וכל דור נח פגם בברית ורק נח שמר בריתו לכן כתב צדיק בדורותיו. שכל הדור פגם בבחינת צדיק, ורק נח הוא היה שמור. ולכן הקב"ה ציווה אותו לבנות תיבה ולהיכנס בתוכה.

זאת כיוון שהתיבה היא כמו התיבה בבית-הכנסת שהיא המלכות (דהיינו האשה) שבתוכה מכניסים את ספרי התורה שבצורתו החיצונית דומה לברית ארוך וצר ועטרת בראשו. דהיינו עטרה לראש צדיק. ועטרותיהם בראשיהם ואם-כן הברית היא כמו ספר תורה שיש בו כ"ב אותיות התורה. וא"כ בבריתו של האדם יש כ"ב אותיות התורה. ולכן נח שהוא צדיק בבחינת ברית ובחינת ספר תורה צריך להיכנס לתוך התיבה. ששם מקום ספר התורה.

ולכן גם-כן בשעת מצוות עונה נותן האיש בטיפת הזרע כ"ב אותיות, שהרי התורה כלולה מתרי"ג מצוות וכן האדם כלול מרמ"ח אברים (248) ושס"ה גידים (365) שהם תרי"ג (613=248+365) וחייב שבטיפה יש כח של כל האדם כולו שהוא אותם כ"ב אותיות התורה שורש כל תרי"ג המצוות. ואם-כן האדם הנולד מתרי"ג חלקים מכח אותם כ"ב אותיות התורה, ולכן זכה נח להיכנס לתיבה.

תמים היה, דהיינו נולד מהול. תמים מבחינת שלמות, דהיינו שלם בלי עורלה. ולכן היה בבחינת צדיק שמור ברית. ולכן מטעם זה התיבה היא כמו רחם האשה שבא נכנס היסוד שהוא הספר תורה והיא בהריון, וצריכה ללדת. לכן בחודש תשיעי יש סגולה לפתוח את ההיכל כדי שיפתח הרחם של האשה ותלד בקלות.

ואם-כן, האדם דומה לספר תורה, ולכן יש סגולה לכתוב ספר תורה לאדם שנפטר מהעולם. והטעם הוא שספר תורה המונח בהיכל כאדם המונח בבית-הקברות. (וכמו שכתבנו שרחם האשה נקרא קבר שהתינוק עזב את עולם הנשמות וירד לעולם הזה ושם הוא בבחינת מיתה, ולכן נכנס לקבר שהוא רחם האשה וכאן הוא נולד כמו תחיית המתים. וכאשר נפטר מן העולם הזה נכנס לקבר וחוזר לעולם העליון). שהאדם יש בו גוף ונשמה שחלק הגוף נשאר בקבר והנשמה תשוב אל האלוקים וחלק מהרוחני נשאר בקבר להחיותו עד תחיית המתים, בסוד "ונפשו עליו תאבל".

וכן ספר תורה, יש בו אותיות שהוא הגוף הכלים והתגין שהם הניצוצות המחיה את האדם שבקבר עד תחיית המתים והנקודות והטעמים מבחינת הנשמה נסתלקו ממנו.

ידוע שטנת"א ר"ת טעמים, נקודות, תגין ואותיות. כנגד ד' אותיות הויה. י'- טעמים. ה'- נקודות. ו'- תגין. ה'- אותיות.

אם כן, בספר תורה יש רק תגין ואותיות וה', וחסר אותיות י-ה שנסתלקו והם חוזרים בתחיית המתים להחיות את האדם. ולכן כאשר מוציאים ספר תורה וקוראים בו, מוסיפים בו טעמים ונקודות י-ה ונעשה שם הויה שלם. ובזה נעשה בחינת תחיית המתים, ולכן המת שנכתב הספר לעילוי נשמתו שפתותיו דובבות בקבר, לכן נוהגים לכתוב ספר תורה לעילוי נשמת הנפטר.